

2016

Enginyeria i Medi
Ambient S.L.

Jordi Valero, enginyer
tècnic forestal

**[ESTUDI DEL SÒL NO
URBANITZABLE D'HORTA DE
SANT JOAN PER A LA
DEFINICIÓ DE LES ZONES
APTES PER A L'ÚS DE
CÀMPING]**

Estudi del sòl no urbanitzable d'Horta de Sant Joan per a la definició de les zones aptes per a l'ús de càmping

Índex

1	Antecedents.....	2
2	Objectius.....	2
3	Objectius i criteris ambientals.....	2
4	Metodologia.....	3
5	Resultat de l'anàlisi.....	4
6	Annex 1. Ampliació de la zona d'estudi.....	1
6.1	Antecedents.....	1
6.2	Metodologia.....	1
6.3	Altres consideracions.....	2
7	Annex 2. Recomanacions d'ordenació.....	4
8	Cartografia.....	5

1 ANTECEDENTS

Davant les expectatives que es puguin promoure iniciatives per a poder implantar un càmping al municipi d'Horta de Sant Joan, i donat que el planejament vigent del municipi no contempla aquesta possibilitat, l'Ajuntament d'Horta de Sant Joan creu convenient iniciar el procediment de modificació de les NNSS per tal de poder donar solució a aquesta mancança. En aquest sentit, segons l'article 8 de la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, les modificacions de plans i programes s'han de sotmetre a avaluació ambiental si així es resol en una decisió prèvia d'avaluació ambiental.

Donada la sensibilitat de l'Ajuntament del municipi envers la protecció del medi natural i del paisatge, un dels principals valors d'aquest territori, es veu convenient recolzar aquesta proposta de modificació de les NNSS amb un estudi del sòl no urbanitzable per tal de determinar els millors emplaçaments per tal que els efectes sobre el medi natural i el paisatge esdevinguin els menys perjudicials possible.

2 OBJECTIUS

Els objectius del present estudi són l'anàlisi de les condicions i característiques del sòl no urbanitzable del municipi d'Horta de Sant Joan (Terra Alta) per a determinar les zones aptes per acollir l'ús de càmping i, definir uns criteris i objectius ambientals per a que puguin ajudar a millorar la nova ordenació.

3 OBJECTIUS I CRITERIS AMBIENTALS

Pel desenvolupament de la proposta, s'han tingut el compte els següents objectius i criteris ambientals:

Objectius ambientals:

- Adaptar la proposta al planejament de rang superior existent
- Reduir els efectes negatius sobre el medi físic i natural
- Minimitzar el risc per a les persones
- Reduir els efectes negatius sobre el paisatge

Criteris ambientals:

- Excloure de la proposta els sòls de protecció especial
- Excloure els terrenys potencialment inundables
- Excloure ubicacions a l'interior de grans masses forestals
- Excloure zones de pendent elevada
- Evitar l'eliminació de vegetació forestal
- Evitar la destrucció de vegetació i hàbitats d'interès

4 METODOLOGIA

El present estudi i els seus resultat s'han desenvolupat a partir d'un anàlisi multivariable mitjançant un programari SIG (Sistema d'Informació Geogràfic). Aquesta metodologia permet estudiar diverses fonts d'informació amb les seves interrelacions, i tot des del punt de vista geogràfic, és a dir, representable cartogràficament.

S'han integrat al model aquelles variables o factors que tenen o poden tenir una rellevància destacable en quan la implantació d'un càmping en el territori, ja siguin des del punt de vista ambiental o paisatgístic, com per a la seguretat de les persones.

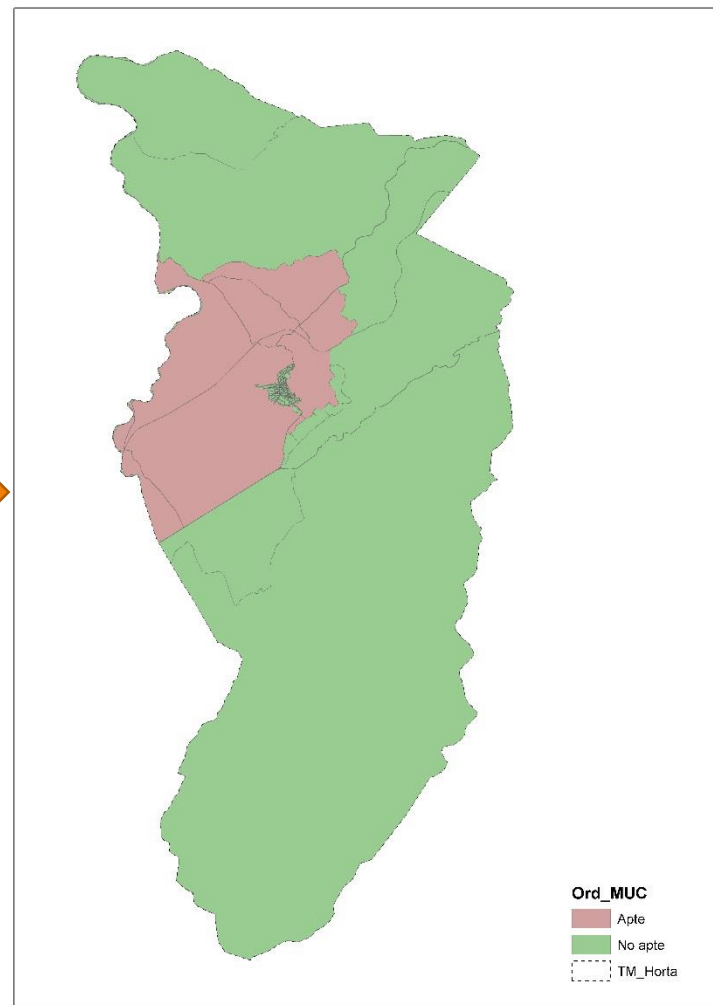
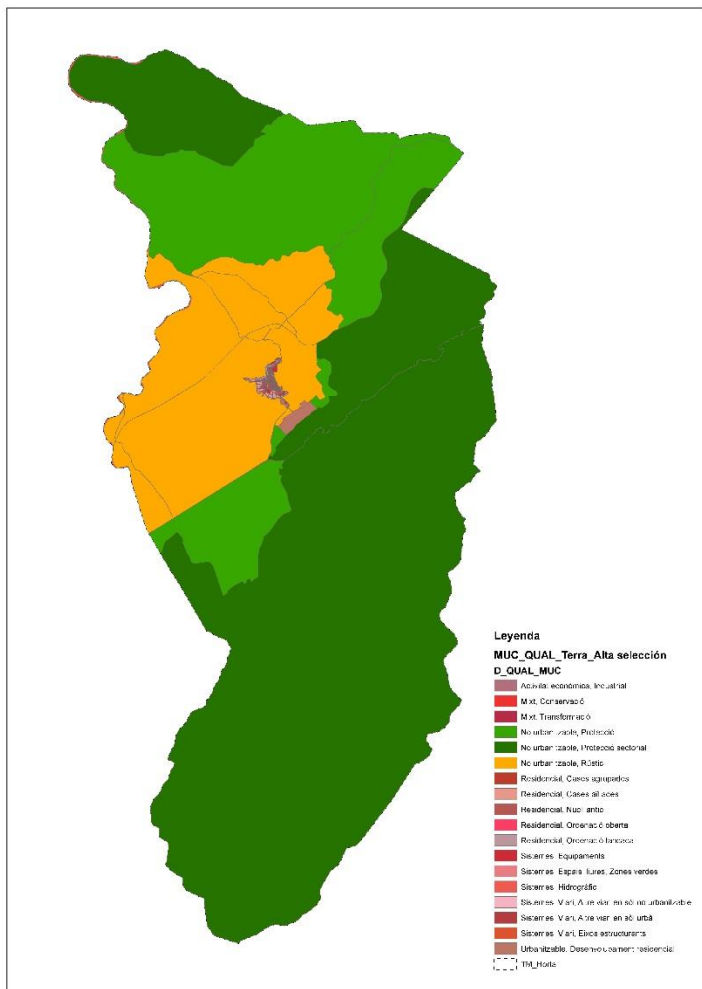
Els factors/variables que s'han tingut en compte són:

- Planejament territorial existent
- Geomorfologia del terreny
- Cobertes o usos del sòl
- Riscos naturals

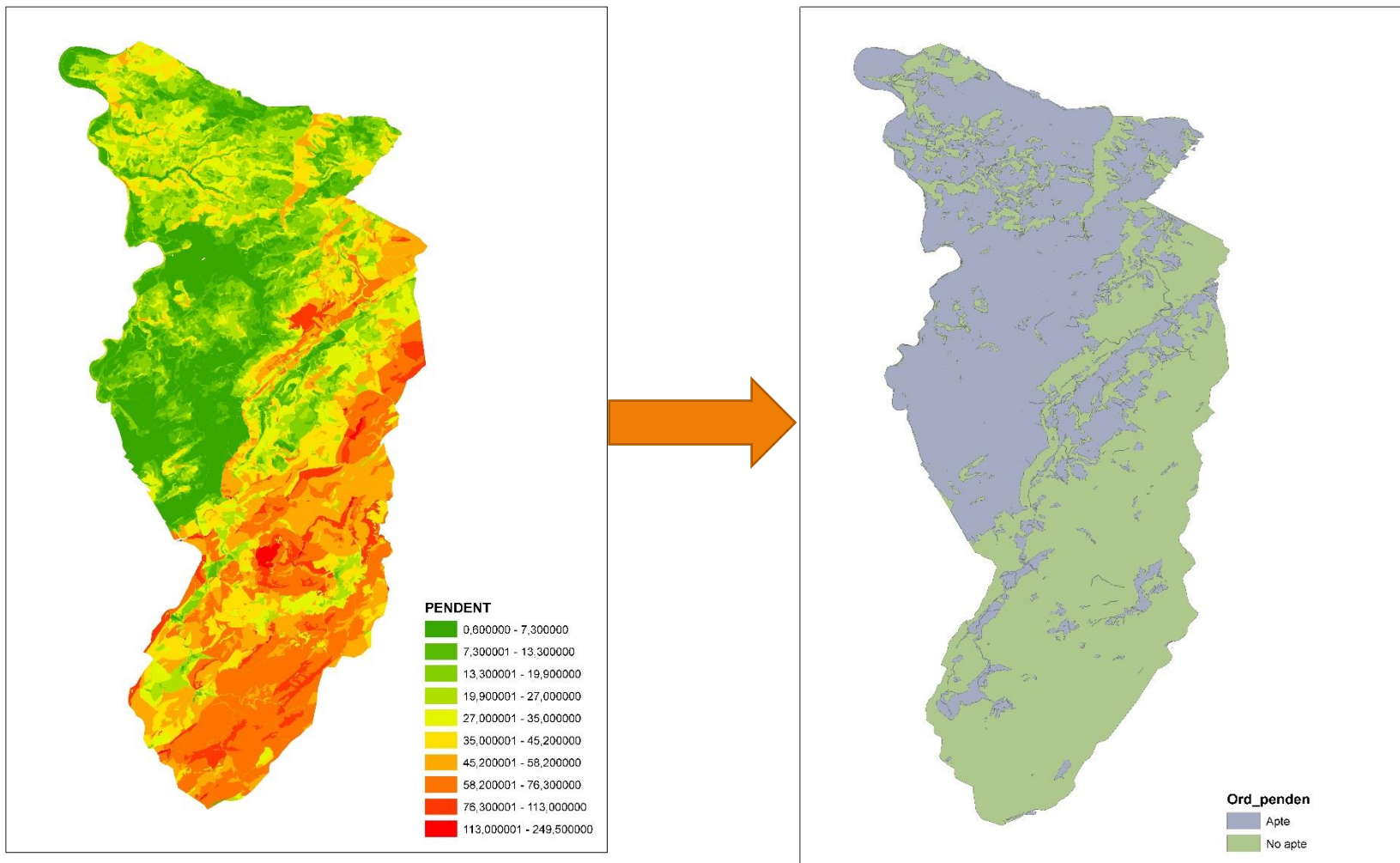
Per a cadascun d'aquests factors s'han identificat o definit valors o lindars pels quals excloure els espais o terrenys que no compleixin els objectius i criteris ambientals preestablerts.

	Apte	No apte
Planejament urbanístic i territorial	Sòl no urbanitzable, rústic	Resta de qualificacions del sòl
Geomorfologia del terreny	Terrenys amb pendent inferior al 20%	Terrenys amb pendent superior al 20%
Usos del sòl	Recintes amb ús agrícola amb superfície major de 10.000 m2 Recintes amb vegetació arbòria i arbustiva forestal de menys de 10.000 m2 (condicionada)	Recintes amb ús agrícola amb superfície menor de 10.000 m2, envoltats de terrenys forestals Recintes amb vegetació arbòria i arbustiva forestal de més de 10.000 m2
Riscos naturals	Terrenys no inundables	Terrenys inundable

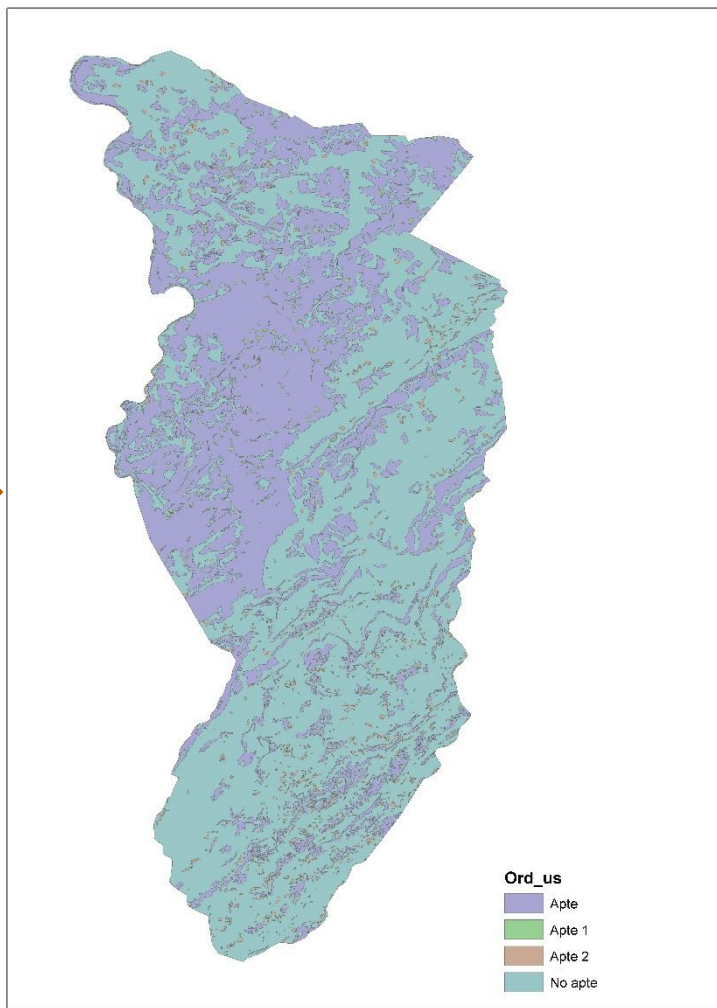
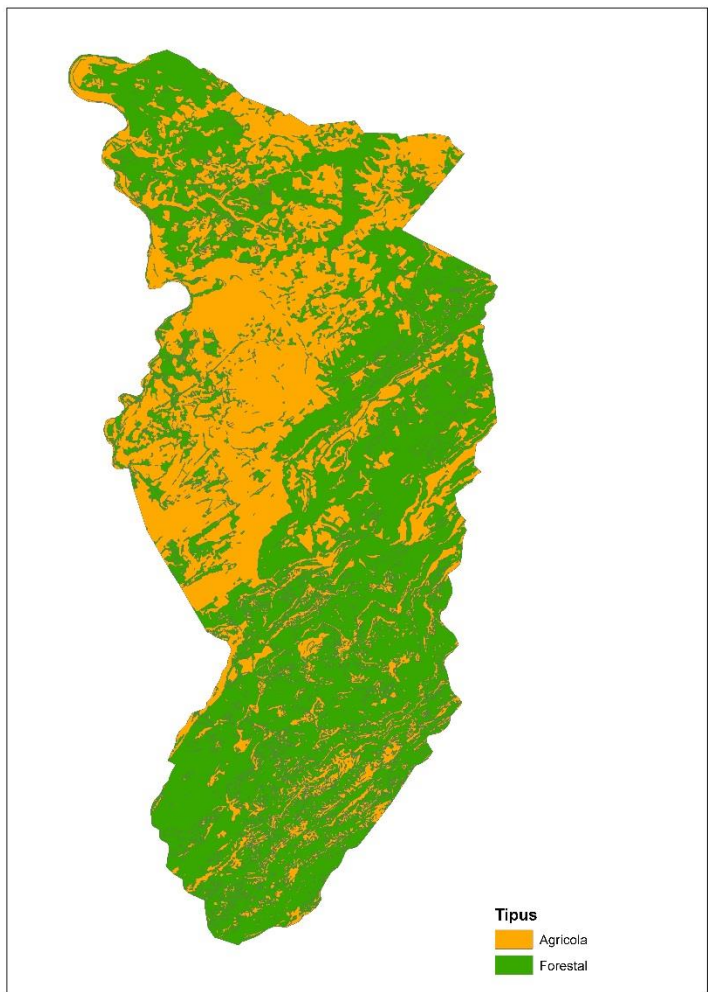
Planejament urbanístic i territorial

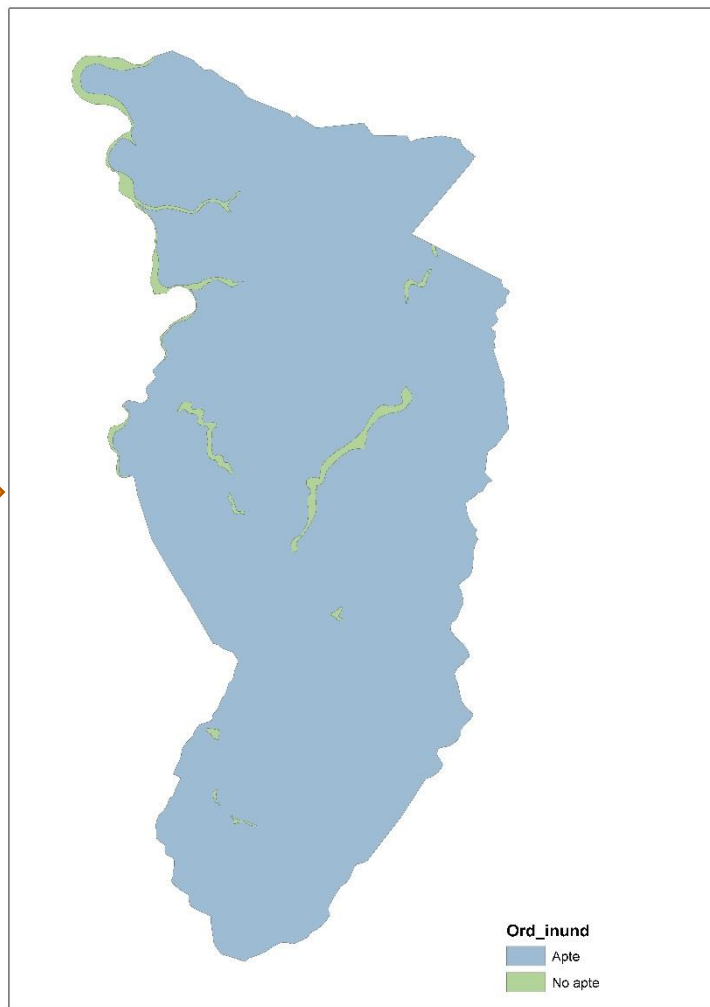
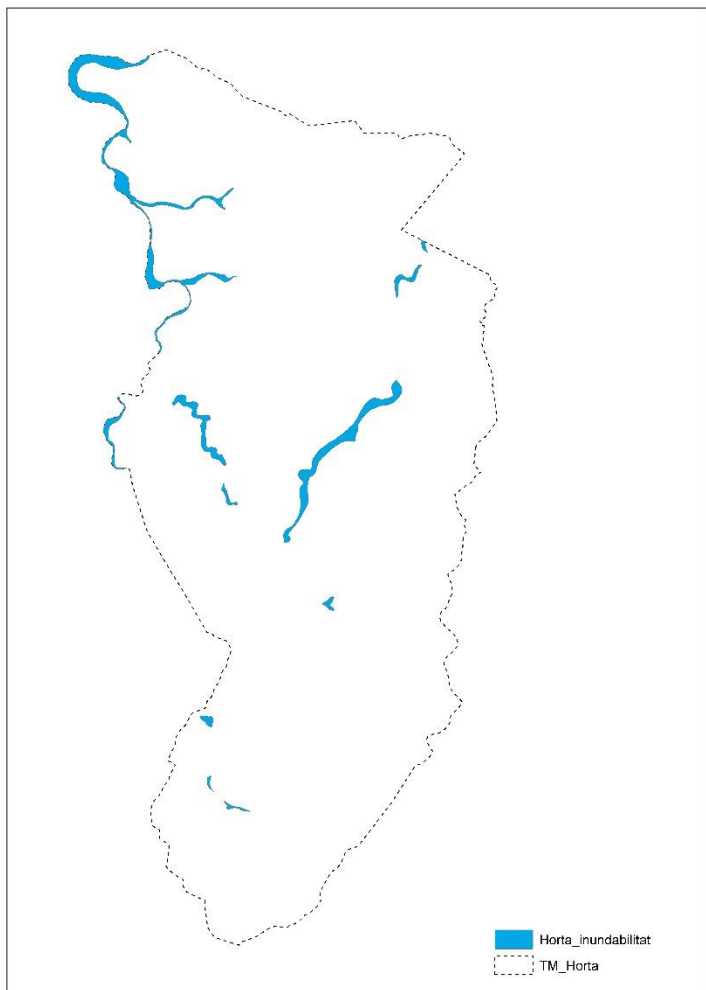
Geomorfologia del terreny

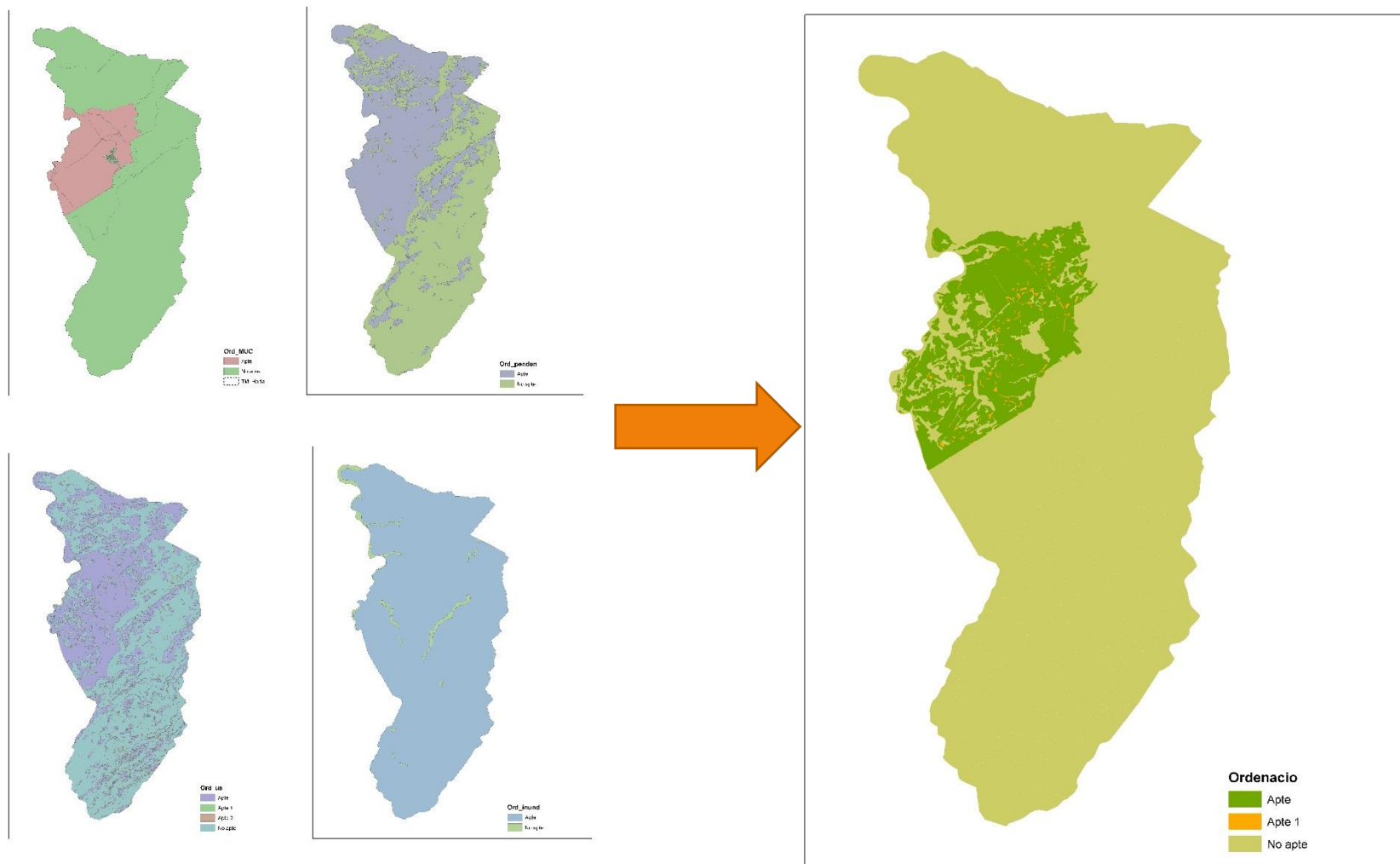
Usos del sòl

Riscos naturals

5 RESULTAT DE L'ANÀLISI

El resultat de l'anàlisi territorial multivariable conclou amb aquells terrenys que compleixen amb els objectius i criteris ambientals preestablerts per a esdevenir aptes per a la implantació de l'ús de càmping al sòl no urbanitzable.

La proposta d'ordenació incorpora una categoria (apte 1) de sòl apte condicionada que es correspon amb els terrenys que compleixen tots els criteris excepte el que fa referència a l'ús del sòl no forestal. Es tracta d'aquells recintes de terrenys forestals de superfície inferior als 10.000 m² envoltats de terrenys aptes amb tota la resta de condicions.

Aquesta consideració de terrenys aptes amb condicions ve motivada per la característica fragmentació del mosaic d'usos del sòl del municipi d'Horta, on són freqüents les parcel·les o finques agrícoles amb una porció de terrenys forestals. Aquesta combinació d'usos no hauria de ser un impediment pel desenvolupament d'iniciatives en finques que compleixen la major part dels criteris, alhora, la nova activitat no hauria de representar un perill per a aquests bosquetons aïllats que d'una forma especial configuren el paisatge del municipi.

L'objectiu doncs ha estat donar una resposta amb garanties ambientals i paisatgístiques a una realitat del territori del municipi, és a dir, no generar propostes en terrenys amb recintes o illes interiors de sòls no aptes per la seva condició de terrenys forestals, i poder integrar aquests recintes forestals als projectes amb uns criteris ambientals i paisatgístics adequats.

6 ANNEX 1. AMPLIACIÓ DE LA ZONA D'ESTUDI

6.1 ANTECEDENTS

A mitjans de l'any 2016 va haver una petició per part del consistori de l'Ajuntament d'Horta de Sant Joan per a que aquest estudi avalués la aptitud dels terrenys d'un sector del municipi que fins ara no havia estat considerat. És tracta del sector ubicat entre la T-334, el terme municipal d'Arnes, el límit del PEIN dels Ports i del Parc Natural dels Ports i el PEIN de les serres de Pàndols i Cavalls. La petició sembla raonable, en tant que es tracta d'una àrea que per la seva ubicació, a tocar de la principal via de comunicació del territori (T-334), és previsible que fàcilment hi hagi un interès en poder implantar algun càmping en aquesta zona, i per tant, posats a fer l'esforç d'ordenació del municipi, sembla interessant incorporar-la ara i no haver de tornar a tramitar una modificació de planejament en un futur proper. D'aquesta manera també ens permet incorporar aquesta àrea amb els mateixos objectius i criteris ambientals o fins i tot adaptar-los a la seva realitat.

La incorporació d'un nou sector no invalida els resultats anteriors, i aquest pot ser incorporat a l'estudi en un annex.

6.2 METODOLOGIA

Els objectius i criteris ambientals definits segueixen sent vàlids, i la metodologia també, però donades les característiques urbanístiques d'aquest sector "Clau 11. Sòl de protecció especial exclòs del PEIN", es creu convenient afegir algun nou condicionant per tal de preservar els elements d'interès natural i valors pels quals aquests terrenys van ser qualificats amb aquesta clau.

En aquest sentit, els factors de decisió tinguts en compte ha estat els mateixos però s'han modificat els valors o líndars d'aquests que tenen una major influència en la preservació dels elements d'interès natural i valors, per tal de mantenir els objectius amb els quals es va formular la clau 11.

	Apte	No apte
Planejament urbanístic i territorial	Sòl no urbanitzable	Sòl no urbanitzable de protecció especial, espais inclosos al PEIN
Geomorfologia del terreny	Terrenys amb pendent inferior al 20%	Terrenys amb pendent superior al 20%
Usos del sòl	Recintes amb ús agrícola amb superfície major de 10.000 m ²	Resta de superfícies
	Recintes amb vegetació arbòria i arbustiva forestal de menys de 10.000 m² (condicionada)	Recintes amb ús agrícola amb superfície menor de 10.000 m², envoltats de terrenys forestals
		Recintes amb vegetació arbòria i arbustiva forestal de més de 10.000 m²
Riscos naturals	Terrenys no inundables	Terrenys inundable
Zona d'influència del Parc Natural dels Ports	Terrenys a més de 250 m	Terrenys a menys de 250 m amb informe negatiu del Parc Natural

Nota: el text tnxat amb una ratlla són els líndars pel sòl de clau 10, no vàlids per a la clau 11.

Com s'ha anat dient, els llandars definits pels terrenys de clau 11 estan pensats per a establir l'aptitud del terreny de forma que no representi una contradicció amb els objectius amb els quals es van formular els terrenys d'aquesta clau en el planejament urbanístic del municipi. En general, aquests objectius van ser la conservació dels valors naturals i paisatgístics del municipi i de l'espai natural dels Ports.

D'aquesta forma, les principals diferències estan en considerar no aptes els terrenys forestals, tinguin la superfície que tinguin, i els espais agrícoles de petites dimensions envoltats de terrenys forestals.

També, s'ha incorporat un nou criteri, la proximitat al Parc Natural dels Ports, en el sentit que s'estableix una zona d'influència de 250 m en la que l'aptitud estarà condicionada.

Zones forestals en terrenys de protecció especial no PEIN. Bàsicament el diferent tractament de les zones forestals en aquest terrenys es per mantenir els objectius que van motivar la qualificació d'aquests i que foren la preservació dels valors naturals i del paisatge, esdevenint espais de transició entre les zones protegides PEIN i les àrees agrícoles i més humanitzades.

Com ja s'havia explicat, el paisatge en mosaic d'usos agrícoles i forestals és un dels principals valors del municipi i de la comarca, i la importància ecològica d'aquests bosquets i marges entre finques agrícoles és més que reconeguda per la seva contribució en la conservació i manteniment de la biodiversitat.

També s'han tingut en compte criteris de seguretat de les persones, especialment pel que fa al risc d'incendis forestals.

Zona d'influència de Parc Natural. L'objectiu d'aquesta zona d'influència seria que per a projectes d'activitats de càmping ubicades en zones aptes i dintre de la zona d'influència hi hagués un nivell d'estudi sobre la seva idoneïtat amb major nombre de criteris, criteris que no poden ser estudiats de forma generalista en aquest estudi del SNU. Per exemple, hi ha informació sobre elements de valors naturals que no és pública, com ara zones de nidificació de rapinyaires; o bé criteris de seguretat de les persones per risc d'incendi que poden variar substancialment en funció de la ubicació precisa; o al contrari, possibles ubicacions d'activitat que poden suposar un risc d'incendi més gran que d'altres; etc., i tot això sempre amb relació a la posició relativa amb el principal espai natural del territori.

Per tot això, seria interessant el pronunciament dels serveis tècnics del Parc Natural per a qualsevol proposta ubicada a la zona d'influència.

6.3 ALTRES CONSIDERACIONS

Actualment hi ha una zona d'acampada municipal a l'interior del Parc Natural dels Ports al paratge dels Ateus. Aquest fet genera una distorsió que caldria corregir.

Si el motiu de la modificació de les NNSS és promoure l'activitat econòmica al municipi i facilitar que promotors privats puguin desenvolupar una activitat empresarial de serveis de càmping, no té sentit que un ens públic estigui desenvolupant aquesta activitat pel seu compte, pel greuge que això representa en quan a la competència que pot representar i perquè al final pot produir un efecte desincentivador.

D'altra banda, seria incongruent poder limitar implantacions d'activitats privades al voltant de l'espai natural protegit per motius de conservació dels espais naturals i de seguretat de les persones, i que el propi ajuntament mantingui aquest emplaçament.

Per tots aquests motius, es creu convenient que l'aprovació d'aquesta modificació de les NNSS vagi vinculada a la supressió de la zona d'acampada dels Ateus.

7 ANNEX 2. RECOMANACIONS D'ORDENACIÓ

Per tal d'ajudar en la redacció de la nova normativa i per a donar un sentit a alguns dels raonaments desenvolupats, es formulen algunes recomanacions:

- Les construccions per als serveis del càmping haurien de respectar l'estètica i característiques constructives de l'arquitectura rural tradicional de la zona.
- L'abancament del terreny no hauria generar terrasses amb alçades majors a 2 metres entre bancals, ni talussos de terra sense cap mena de protecció enfront l'erosió.
- En qualsevol dels casos, i especialment en els abancaments, els murs de contenció s'haurien de construir amb marges de pedra (sense formigons o morters vistos), amb els acabats i materials tradicionals de la zona.
- Les edificacions fixes no s'haurien d'ubicar a menys de 25 m dels terrenys forestals
- Els projectes de càmping en la zona d'influència de Parc Natural haurien de ser informats pels Serveis Tècnics del Parc Natural dels Ports per tal de valorar la seva influència en relació a l'espai natural, tant des del punt de vista de la conservació dels valors naturals com per a la seguretat de les persones.
- En qualsevol proposta d'implantació, l'aportació de superfície de terrenys qualificats com a aptes hauria de ser superior a l'aportació dels terrenys qualificats com a no aptes.

8 CARTOGRAFIA
